

สรุปสถานการณ์ส่งออกไทยไปรัสเซีย 11 เดือนแรกปี 2563

การส่งออกของไทยไปยังตลาดรัสเซียเดือนพฤศจิกายน 2563 มีมูลค่า **65.1 ล้านดอลลาร์สหรัฐ** หากเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา **ลดลงร้อยละ -0.02** ส่งผลให้ยอดส่งออกสะสมในช่วง 11 เดือนแรกของปีนี้มีมูลค่ารวมทั้งสิ้น **654.5 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ลดลงร้อยละ -26.87** โดยได้รับผลกระทบอย่างชัดเจนจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 ตั้งแต่ต้นปีและการใช้มาตรการป้องกันต่าง ๆ เช่น การปิดน่านฟ้า และการบังคับให้ประชาชนกักตนเองอยู่ในที่พัก รวมทั้งการสั่งปิดร้านค้าปลีกบางประเภทและธุรกิจบริการต่าง ๆ เป็นต้น อีกทั้งผู้บริโภคเกิดความความไม่มั่นใจทางเศรษฐกิจจากสถานการณ์ความผันผวนของหลายปัจจัย เช่น การค้าโลกชะลอตัว สงครามการค้า ปัญหาเรือรั้งถูกคว่ำบาตรทางเศรษฐกิจจากโลกตะวันตก ระดับราคาน้ำมัน และโดยเฉพาะค่าเงินรูเบิลที่อ่อนตัวลงมากเมื่อเทียบกับเงินดอลลาร์สหรัฐ

ตารางแสดงมูลค่าการส่งออกสินค้า 10 อันดับแรก เดือนพฤศจิกายน 2563

	ประเภทสินค้า	มูลค่า (ล้าน USD)	Δ %	สัดส่วน %
1	รถยนต์ อุปกรณ์ และส่วนประกอบ	24.0	53.56	36.94
2	ผลิตภัณฑ์ยาง	6.1	-13.60	9.38
3	เครื่องจักรกลและส่วนประกอบของเครื่องจักรกล	4.3	3.69	6.55
4	ผลไม้กระป๋องและแปรรูป	3.9	122.58	5.94
5	แผงสวิทช์และแผงควบคุมกระแสไฟฟ้า	2.5	172.68	3.84
6	รองเท้าและชิ้นส่วน	1.9	7.98	2.99
7	อัญมณีและเครื่องประดับ	1.7	-51.31	2.58
8	เครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบ	1.4	-5.56	2.08
9	เม็ดพลาสติก	1.2	-44.89	1.89
10	อาหารทะเลกระป๋องและแปรรูป	1.1	-45.02	1.76
	รวม 10 อันดับแรก	48.1	18.90	73.95
	อื่นๆ	17.0	-31.13	26.05
	รวม	65.1	-0.02	100.00

ที่มา: ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

ในเดือนพฤศจิกายน 2563 สินค้าส่งออก 10 อันดับแรก มีสัดส่วนร้อยละ 73.95 ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด ขยายตัวร้อยละ 18.90 โดย **รถยนต์ อุปกรณ์ และส่วนประกอบ** ยังยืนอยู่ในลำดับที่หนึ่งด้วยมูลค่าเพิ่มขึ้นอีกครั้ง หลังจากติดลบมาอย่างต่อเนื่อง ด้วยมูลค่า 24 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ขยายตัวร้อยละ 53.56 ซึ่งในหมวดนี้ครึ่งหนึ่งหรือร้อยละ 51.62 มาจากรถยนต์นั่งคิดเป็นมูลค่า 12.41 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ตามมาด้วยรถบรรทุกอ้อมร้อยละ 32.73 มูลค่า 7.87 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และส่วนประกอบและอุปกรณ์รถยนต์ร้อยละ 15.64 มูลค่า 3.76 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

นอกจากนั้นหมวดสินค้าที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมยานยนต์ เช่น หมวดผลิตภัณฑ์ยานพาหนะภายใต้ **กลุ่มผลิตภัณฑ์ยาง** ก็เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกัน หดตัวในอัตราร้อยละ **-43.34**

5 ใน 10 อันดับแรกของสินค้าไทยที่ส่งไปรัสเซียในเดือนพฤศจิกายน 2563 มีอัตราการขยายตัวในแดนลบเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันในปีที่ผ่านมา โดยมีกลุ่มสินค้าใหม่ที่มีบทบาทเพิ่มขึ้น ได้แก่ **แผงสวิทช์และแผงควบคุมกระแสไฟฟ้า** อย่างไรก็ตามพฤติกรรมการระมัดระวังการใช้จ่ายของผู้บริโภคจากรายได้สำหรับใช้จ่ายลดลงและความไม่มั่นใจในสถานการณ์ทางเศรษฐกิจในอนาคตยังคงเป็นปัจจัยลบอยู่ต่อไป โดยสินค้าที่ได้รับผลกระทบอย่างรุนแรงคือสินค้าที่ไม่จำเป็นต่อการดำรงชีพในช่วงสถานการณ์ทางเศรษฐกิจที่ไม่เอื้ออำนวย

สำหรับหมวดสินค้าอาหารและเครื่องดื่มรวมไปถึงอาหารสัตว์เลี้ยง ถือว่าน่าจะมีโอกาสขยายตัวดีที่สุดในช่วงท่ามกลางภาวะเศรษฐกิจที่ซบเซาจากโรคระบาด COVID-19 แต่ก็ยังมีความผันผวนในบางช่วงเวลา โดยเดือนนี้ **ผลไม้กระป๋องและแปรรูป** กลับมาขยายตัวในอัตราร้อยละอีกครั้ง ขณะที่ **ผลไม้สด/แช่เย็น/แช่แข็งและแห้ง เนื้อปลาสดแช่เย็น/แช่แข็ง ผลิตภัณฑ์ข้าวสาลีและอาหารสำเร็จรูปอื่น ๆ อาหารสัตว์เลี้ยง และ อาหารทะเลกระป๋องและแปรรูป** ปรับตัวลดลง อย่างไรก็ตาม แม้ว่าสินค้าอาหารจะมีโอกาสดีในช่วงการแพร่ระบาดของ COVID-19 แต่ได้รับรายงานจากผู้นำเข้าว่าผู้ส่งออกไทยได้ปรับราคาสินค้าขึ้นจำนวนมาก ขณะเดียวกันอัตราแลกเปลี่ยนค่าเงินรูเบิลที่อ่อนตัวลงมากเมื่อเทียบกับเงินดอลลาร์สหรัฐ จึงเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการขยายตลาดในรัสเซีย

สำหรับสินค้า **เครื่องสำอาง สบู่ และผลิตภัณฑ์รักษาผิว** ที่มักขยายตัวได้ดีมาโดยตลอดในทุกสถานการณ์เศรษฐกิจ โดยในเดือนนี้ก็กลับมาขยายตัวได้เป็นที่น่าพอใจ

ตารางแสดงโครงสร้างการส่งออกสินค้าไทยไปยังรัสเซีย ช่วง 11 เดือนแรก ปี 2563

	ประเภทสินค้า	มูลค่า (ล้าน USD)	Δ %	สัดส่วน %
1	สินค้าเกษตรกรรม (กสิกรรม,ปศุสัตว์,ประมง)	53.1	-15.07	8.11
2	สินค้าอุตสาหกรรมเกษตร	84.2	-4.13	12.86
3	สินค้าอุตสาหกรรม	505.0	-31.17	77.15
4	สินค้าแร่และเชื้อเพลิง	12.3	11.50	1.87
	รวม	654.5	-26.87	100.00

ที่มา: ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

พิจารณาโครงสร้างสินค้าส่งออกจากไทยไปยังตลาดรัสเซียในช่วง 11 เดือนแรกของปี 2563 พบว่า **กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม** เป็นกลุ่มสินค้าหลักที่ครองส่วนแบ่งการส่งออกจากไทยทั้งหมดกว่าร้อยละ 77 แบ่งออกเป็นหมวดรถยนต์ อุปกรณ์ และส่วนประกอบเป็นสินค้าหลัก (สัดส่วนร้อยละ 28.39 ของการส่งออกของไทยไปยังรัสเซีย) ตามมาด้วย ผลิตภัณฑ์ยาง (ร้อยละ 11.33) เครื่องจักรกลและส่วนประกอบของเครื่องจักรกล (ร้อยละ 5.57) เครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบ (ร้อยละ 3.66) และ กลุ่มถัดมาเป็น **กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรมเกษตร** สัดส่วนรวมร้อยละ 12.86 ที่มีสินค้าผลไม้กระป๋องและแปรรูปเป็นตัวนำ (ร้อยละ 6.32) รองลงมาได้แก่ อาหารทะเลกระป๋องและแปรรูป (ร้อยละ 1.87) ถัดไปเป็น **กลุ่มสินค้าเกษตรกรรม** มีสัดส่วนร้อยละ 8.11 แบ่งเป็นกลุ่มสินค้ากสิกรรม (ร้อยละ 6.24) แยกย่อยออกเป็นยางพารา (ร้อยละ 2) ผลไม้สด แช่เย็น แช่แข็ง และแห้ง (ร้อยละ 1.67) และข้าว (ร้อยละ 1.48) เป็นสินค้าหลัก รวมทั้งกลุ่มสินค้าประมง (ร้อยละ 1.86) ที่มีปลา (ร้อยละ 1.59) เป็นสินค้าหลัก ทั้งนี้ สินค้าไก่สดแช่เย็นแช่แข็งจากไทยในปีนี้ได้หายไปจากตลาดหลังจากที่มีการเริ่มส่งออกไปยังรัสเซียอีกครั้ง

เมื่อปีที่ผ่านมาได้ อีกทั้งสินค้าเปิดแช่เย็นแช่แข็งที่มีความต้องการในตลาดแต่ขาดแคลนสินค้าเพื่อการส่งออกจากประเทศไทย

ตารางแสดงสรุปมูลค่าการส่งออกสินค้า 10 อันดับแรก ช่วง 11 เดือนแรก ปี 2563

	ประเภทสินค้า	มูลค่า (ล้าน USD)	Δ %	สัดส่วน %
1	รถยนต์ อุปกรณ์ และส่วนประกอบ	185.8	-41.33	28.39
2	ผลิตภัณฑ์ยาง	74.1	-12.80	11.33
3	ผลไม้กระป๋องและแปรรูป	41.4	9.86	6.32
4	เครื่องจักรกลและส่วนประกอบของเครื่องจักรกล	36.4	-8.96	5.57
5	เครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบ	23.9	-17.36	3.66
6	อัญมณีและเครื่องประดับ	20.9	-33.14	3.20
7	แผงสวิทช์และแผงควบคุมกระแสไฟฟ้า	18.3	243.87	2.80
8	เม็ดพลาสติก	17.1	-40.98	2.62
9	ยางพารา	13.1	5.88	2.00
10	เครื่องสำอาง สบู่ และผลิตภัณฑ์รักษาผิว	13.0	1.41	1.99
	รวม 10 อันดับแรก	444.2	-25.87	67.87
	อื่นๆ	210.3	-28.88	32.13
	รวม	654.5	-26.87	100.00

ที่มา: ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

จากมูลค่าการส่งออกในช่วง 11 เดือนแรกปี 2563 จะเห็นว่าสินค้า **รถยนต์ อุปกรณ์ และส่วนประกอบ** แม้จะได้รับผลกระทบหนักที่สุดแต่ก็ยังคงมีบทบาทสำคัญและเป็นสินค้าหลักมีมูลค่าสูงที่สุดเหนือกว่าทุกหมวด ด้วยมูลค่ากว่า 185 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยครองสัดส่วนการส่งออกของทั้งหมดประมาณร้อยละ 28 ทั้งนี้ไม่มีการส่งออกรถยนต์นั่งประเภทเครื่องยนต์ดีเซลขนาดระหว่าง 1,500-2,500 ซีซี จากไทยไปยังรัสเซียตั้งแต่ปีที่ผ่านมา เหลือแต่รถยนต์นั่งเครื่องยนต์ดีเซลขนาดเกินกว่า 2,500 ซีซี ซึ่งทั้งนี้ขึ้นอยู่กับนโยบายทางการตลาดของบริษัทแม่เจ้าของแบรนด์ในต่างประเทศเป็นสำคัญว่าจะตลาดใดนำเข้าจากแหล่งผลิตของโลกหรือเลือกที่จะเปิดสายการผลิตเองในประเทศเป้าหมาย กอปรกับการเติบโตของการซื้อรถยนต์ใหม่ในตลาดรัสเซียโดยรวมชะลอลงเช่นเดียวกับทั่วโลก โดยเฉพาะการแพร่ระบาดของไวรัส COVID-19 ที่ซ้ำเติมสถานการณ์อย่างรุนแรง

ผลิตภัณฑ์ยาง ร้อยละ 68 ของผลิตภัณฑ์ยางทั้งหมดเป็นยางใหม่สำหรับยานพาหนะต่างๆ รองลงมาร้อยละ 10 เป็นผลิตภัณฑ์ยางที่ใช้ทางเกษตรกรรม อีกร้อยละ 10 เป็นถุงมือยาง ร้อยละ 5.4 เป็นยางวัลแคนไนซ์ และร้อยละ 2.7 เป็นยางรัดของ จากปัจจัยการแพร่ระบาดของ COVID-19 ก่อให้เกิดความต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ป้องกันเชื้อเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน โดยเฉพาะถุงมือยางและถุงยางอนามัย

อัญมณีและเครื่องประดับ แม้ว่าสินค้าส่วนใหญ่ที่เป็นอัญมณีและเครื่องประดับทำด้วยเงินและทองจะกลับมาเติบโตได้อีกครั้งในปี นี้ แต่การหดตัวของทองคำยังไม่ได้แปรรูปที่มีมูลค่าสูงเป็นตัวแปรสำคัญลดให้มูลค่ารวมลดลง ทั้งนี้ด้วยปัจจัยลบของค่าเงินรูเบิลที่อ่อนตัวอย่างต่อเนื่องท่ามกลางปัญหาการแพร่ระบาดของ COVID-19 ที่ยังไม่คลี่คลายยังทำให้ผู้บริโภคต้องเพิ่มความระมัดระวังในการใช้จ่ายโดยเฉพาะกับสินค้าฟุ่มเฟือยอยู่ต่อไป

เครื่องสำอาง สบู่ และผลิตภัณฑ์รักษาผิว ในปีนี้สามารถขยับขึ้นมาอยู่ในสินค้า 10 อันดับแรกได้ แม้จะมีมูลค่าไม่มากนักแต่มีลักษณะเด่นในศักยภาพที่สามารถเติบโตประคองตัวได้อย่างต่อเนื่องในแทบทุกสถานการณ์ทางเศรษฐกิจ

คาดการณ์การส่งออกของไทยไปยังตลาดรัสเซีย

การพยากรณ์ทางเศรษฐกิจของรัสเซียปี พ.ศ. 2563 จากผลกระทบของ COVID-19 คาดว่าการเติบโตจะเป็นลบประมาณ -4.5 นับตั้งแต่เดือนมิถุนายนที่ผ่านมารัฐบาลได้ผ่อนคลายมาตรการป้องกันลงเป็นลำดับและสถานการณ์ทางเศรษฐกิจดูเหมือนจะพลิกฟื้นขึ้นมาอีกครั้งหนึ่ง แต่การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนาระลอกที่สองที่รุนแรงขึ้นเป็นลำดับโดยที่รัฐบาลรัสเซียยืนยันว่าจะไม่ใช้มาตรการรุนแรงถึงขั้นล็อกดาวน์ทั่วประเทศอีก ซึ่งก็ยังคงเป็นสิ่งที่น่ากังวลและต้องติดตามอย่างใกล้ชิดต่อไป ทั้งนี้กว่าสภาวะเศรษฐกิจจะฟื้นกลับคืนมาอยู่ในระดับช่วงก่อนโรคระบาดแพร่กระจายได้อีกครั้ง คงต้องรอถึงช่วงครึ่งหลังของปี พ.ศ. 2565 เป็นอย่างเร็ว

โอกาสการส่งออกของไทยยังต้องพึ่งพาหมวดสินค้ารถยนต์ อุปกรณ์ และส่วนประกอบ เป็นสำคัญเนื่องจากมีสัดส่วนมูลค่าการส่งออกของไทยทั้งหมดประมาณร้อยละ 30 รวมทั้งสินค้าயางรถยนต์ที่มีการเคลื่อนไหวไปในทิศทางเดียวกันด้วย รองลงมาเป็นสินค้าเกษตรและอาหาร ซึ่งไทยถือเป็นประเทศหนึ่งที่มีจุดแข็งทางด้านการเกษตรและการผลิตอาหารที่ได้รับการยอมรับของโลก โดยมีสินค้าเด่นตัวใหม่ที่มีศักยภาพได้แก่ แผงสวิทซ์และแผงควบคุมกระแสไฟฟ้า รวมทั้งสินค้าสุขอนามัยเพื่อป้องกันโรคติดต่อ เช่น ถุงมือยางและถุงยางอนามัย อย่างไรก็ตามค่าเงินรูเบิลที่อ่อนตัวลงในอัตราสูงควบคู่กับต้นทุนสินค้าที่เพิ่มสูงขึ้นของผู้ส่งออกจะเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการขยายตลาดของสินค้าไทย ส่วนสินค้าอื่น ๆ ที่ไม่มีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิตย่อมได้รับผลกระทบจากความต้องการที่ลดลงตามภาวะเศรษฐกิจซึ่งคงต้องรอการฟื้นตัวไปถึงปีหน้า

การส่งออกของไทยไปยังรัสเซียทั้งปี พ.ศ. 2563 คาดว่าจะมีมูลค่าเกิน 700 ล้านดอลลาร์สหรัฐเล็กน้อย หดตัวลงในอัตราร้อยละ 25 สำหรับในปี พ.ศ. 2564 หวังว่าปัญหาการแพร่ระบาด COVID-19 จะบรรเทาลงจากการฉีดวัคซีนให้แก่ประชาชนทั่วไปและเปิดโอกาสให้เศรษฐกิจได้กลับมาฟื้นตัว ซึ่งจะทำให้อัตราการส่งออกของไทยกลับมาเป็นบวกได้อีกครั้ง